

vendigtis ſkulle ſættes tilbage med Henſyn til Anſættelſe for ikke at faae Forſpring for dem, der maade opfylde deres Værnepligt. Jeg ſkal imidlertid ſelvfølgelig ikke indlade mig videre paa denne Side af Sagen.

Ordføreren: Jeg ſkal blot bemærke, at jeg paa det Allerbeſtemteſte vilde ſtemme imod alle Forſlagene og ſtemme imod ſelve Lovforſlaget, hvis jeg kunde overtale mig til at troe, at Kultusminiſteren vilde opretholde et ſaa forkeert Standpunkt, ſom det vilde være, at befordre dem, der paa Grund af Legemsſvagthed ere fritagne for Værnepligt, tidligere, end han kunde befordre dem, ſom maade gjøre Værnepligt. Men jeg tror ikke, at dette vil blive Tilfældet.

Vindesbøll: Jeg har tidligere ikke fundet mig foranlediget til at tage en meget ſtor Deel i Forhandlingerne om Værnepligten; det forekom mig, at Landſthinget, ſaavidt muligt, vilde faſtholde det Princip, at Ordinationen maatte have til Følge, at den Geiſtlige fritages for Værnepligt. Det Princip er opgivet. Det ſtaaer vel ikke med udtrykkelige Ord, at man har opgivet det; men det hedder, at de Værnepligtige, ſom have modtaget Præſtevieliſe, ere fritagne for Tjeneste i Forſtærkningen og udſettes derhos i Fredstid af Kullen; alſaa, det maa Enhver kunne ſige ſig ſelv, i Krigstid ſkulle de ikke udſettes, de ſkulle da aſtjene deres Værnepligt. Man har næſten, ſaa tidt ſom Sagen har været til Forhandling i denne Sal, paaberaabt ſig og ſtærkt fremhævet, at den Pligt, naar Fædrelandets Fred, Frihed og Værd bliver truet, at værne om det og forsvare det, var en af de helligſte Pligter, et Menneſke kunde opfylde, og man har deraf uddraget den Slutning, at, var det en hellig Pligt at forsvare ſit Fædreland, og maa det indrømmes paa den anden Side, at det Kald, ſom en Geiſtlig ved Ordinationen bliver indviet til, ogſaa er et helligt Kald, ſaa kunde det Helligt ikke godt være i Strid med det Hellige, da maatte det ene Kald kunne forenes med det andet, da var det ikke to uforenelige Retninger, hvori et Menneſke kom til at bevæge ſig, naar han enten gik i Krig eller

traadte i Kirkenſ Tjeneste. Det forekommer mig dog, at dette dobbelte Kald, Kaldet til paa Vdrighedens Opfordring at vie ſig til Krigstjenesten og Kaldet til at gaae i Kirkenſ Tjeneste ikke ſalde ſaaledes ſammen, at der ſo kommer en lille Colliſion af Pligter frem, en lille Strid mellem Pligter. Vi maade jo erindre, at det ikke er denne eller hin Krig, ſom vi nu eller tidligere have ført, men om Krig i Almindelighed, her er Tale, og da vide vi Alle, at Krig medfører daglig ſaadanne Forhold, navnlig mellem de to ſtridende Parter, de to Sjænder, at Hellighedens Lov derpaa er ſaa lidet anvendelig. Da, for at tage et Exempel, Engellændene laae her 1807 og omgav og blokerede hele Sjælland og belejrede Kjøbenhavn, bombarderede den i 3 Døgn og derved i det Grad tilintetgjorde i Bund og Grund Hovedſtaden, at der hørte halvhundrede Aar til, at Sporene af Ddelæggelſen og Brandtomterne nogenledes kunde forsvinde, bombarderede det ſaaledes, at man var iſtand til i et Par Miles Omkreds af Kjøbenhavn ved Nattetid at læſe ſin Skrift ved det Lys, der udbredte ſig fra det Flammehav, der næredes af Bomberne; da, naar danſke Beboere i Omegnen, der havde den fremmede Stridsmagt i Dvarteer, ikke længere kunde lægge Dølgſmaal paa det, der rørte ſig i deres Bryſt, men ikke blot beklagede ſig, men udbrød i haarde Bebreidelſer og Forbandelſer, da, ſiger jeg, ſvarede de engelſke Officere paa ſaadan Tiltale ikke, at de opfyldte en af de helligſte Pligter, et Menneſke har at opfylde, men de vendte ſig om, taug ſtille, trak paa Skuldrene og undſkyldte ſig med, at i Kringen maa enhver Underordnet vide ubetinget at lyde dem, ſom have at befale over ham, luffe ſine Dine til og gjøre ſin Pligt. Sa, men netop dette er det, jeg mener, man maa paaanſe, at en ſaadan Pligt, ſom man først rettelig, paa tilfredsſtillende Maade kan opfylde, naar den bliver opfyldt med luffede Dine, bliver regnet blandt de vigtigſte og allerhelligſte Pligter. Nu kunde man jo ſige: Det er Stormagterne, ſom kunde føle ſig fristede til, for at kunne udvide deres Riger, for at kunne arrondere dem, at ſætte alle andre Henſyn tilſide; men de ſmaa Magter, de ſmaa Folk, ſom vi Danſke